

Dosarul nr. 2ra-1574/16

Instanța de fond: Judecătoria sec. Rîșcani, mun. Chișinău – O. Melniciuc

Instanța de apel: CA Chișinău – M. Ciugureanu, E. Clim, B. Bîrcă

Î N C H E I E R E

13 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președinte completului
judecători

Ala Cobăneanu,
Nicolae Craiu, Maria Ghervas,

examinând chestiunea referitoare la admisibilitatea recursului declarat de către Larisa Muhai în pricina civilă la acțiunea Larisei Muhai și Olgăi Parfionova împotriva Întreprinderii de Stat Cadastru și Lidiei Guțu privind recunoașterea dreptului de proprietate,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2015,

C O N S T A T Ă :

Larisa Muhai și Olga Parfionova s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Cadastru” și Lidiei Guțu privind recunoașterea dreptului de proprietate exclusivă a Larisei Muhai și Olgăi Parfionova asupra bunurilor imobile cu numerele cadastrale 0100507.219.01, 0100507.219.03 și 0100507.219.05, a obliga ÎS „Cadastru” de a radia din Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate asupra cotei-părți din imobilul cu numărul cadastral 0100507.219.01 în mărime de ½ din casa de locuit, în privința Lidiei Guțu din motivul demolării acesteia (f.d. 10-12, vol. I).

În motivarea acțiunii reclamantele au invocat, că sunt coproprietarii casei de locuit din mun. Chișinău, str. Topîrceanu, 20, Larisa Muhai deține 1/6 cotă parte, Olga Parfionova deține 1/3 cotă parte.

Potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile coproprietari ai bunurilor din mun. Chișinău, str. Topîrceanu 20, sunt Lidia Guțu, care deține ½ cotă parte în baza contractului de schimb nr. 5-4362 din 12 august 1997, Larisa Muhai, care deține 1/6 cotă parte în baza contractului de donație nr. 14-34 din 16 aprilie 1991 și Olga Parfionova, care deține 1/3 cotă parte în baza contractului de donație nr. 1580 din 27 aprilie 2005.

Cota parte ce-i aparține Lidiei Guțu a fost demolată în anul 2005, de asemenea a fost demolată și construcția anexa nr.4. Jumătatea din casa individuală de locuit și anexa 0100507.04, care aparține Lidiei Guțu a fost demolată de aceasta, fapt confirmat prin dispoziția nr. 83 din 12 mai 2005, în care se menționează că Lidia Guțu în mod neautorizat a demolat ½ cotă parte din casa de locuit din str. Topîrceanu

20. Faptul demolării construcțiilor a fost stabilit prin hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 09 februarie 2006.

La moment jumătatea de casă, care a aparținut Lidiei Guțu nu mai există, fapt confirmat prin actul de inspectare din 26 ianuarie 2013. Potrivit mențiunilor din planul cadastral, dispoziția Preturii sect. Buiucani nr. 83 din 12 mai 2005 Lidia Guțu în mod neautorizat a demolat ½ cotă parte din casa de locuit din str. Topîrceanu, 20.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din data de 11 februarie 2015 s-a respins cererea de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată (f.d. 138, vol.I).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 10 martie 2015 Larisa Muhai și Olga Parfionova au depus cerere de apel, prin care au solicitat casarea hotărârii contestate cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a cererii de chemare în judecată (f.d. 147-148).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din data de 09 decembrie 2015 s-a respins apelul declarat de Larisa Muhai și Olga Parfionova, s-a menținut hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din data de 11 februarie 2015 (f.d.234-239, vol. I).

În motivarea soluției sale instanța de apel a reținut prevederile art. 40⁷ al Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543- XIII din data de 25 februarie 1998 „ în cazul în care bunul imobil își încetează existența prin pieire fortuită sau distrugere (demolare), concomitent cu înregistrarea privind încetarea existenței bunului imobil în registrul bunurilor imobile se radiază toate drepturile reale și grevările referitoare la acel bun imobil. Înregistrarea privind încetarea existenței bunului imobil se face în temeiul documentelor ce confirmă faptul pieirii fortuite sau distrugerii (demolării) bunului imobil”.

La caz, întru susținerea pretențiilor reclamantele nu au prezentat autorizația de desființare a construcției și actul de constatare a demolării construcției din str. Topîrceanu 20, mun. Chișinău, aprobat de către autoritatea publică locală, care sunt necesare pentru înregistrarea încetării existenței bunului imobil în registrul bunurilor imobile.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la data de 21 martie 2016 avocatul Domnița Pagoni în interesele Larisei Muhai și Olgăi Parfionova a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii (f.d. 2-8, vol.II).

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din data de 25 mai 2016 s-a considerat inadmisibil recursul depus de către avocatul Domnița Pagonii în interesele Larisei Muhai și Olgăi Parfionova, fiind depus de o persoană neîmputernicită.

La data de 03 iunie 2016 Muhai Larisa a depus recurs, solicitând repunerea în termen de declarare a recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului recurenta Muhai Larisa a indicat, că instanța de apel la emiterea deciziei a aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată. La data de 09 decembrie 2015 instanța de apel a pronunțat decizia contestată. Pînă la data de 28 februarie 2016, cînd a plecat peste hotarele țării, nu a primit decizia instanței de apel. Revenind în țară la data de 10 martie 2016, în legătură cu starea sănătății, s-a adresat la medic, fiind internată în spital, apoi a urmat tratament la domiciliu. Decizia

instanței de apel a primit-o la data de 28 mai 2016, consideră că motivul de omitere a termenului este justificat prin certificatul medical și copia pașaportului, care confirmă că în perioada 28 februarie 2016-10 martie 2016 nu s-a aflat în țară.

La data de 27 iunie 2016 avocatul Grecu Denis în interesele Lidiei Guțu a depus referință la cererea de recurs, solicitat respingerea cererii de recurs, cu menținerea deciziei instanței de apel din data de 09 decembrie 2015 (f.d. 53-57, vol. II).

Verificând încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate de Muhai Larisa în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră, că acesta este inadmisibil din următoarele motive.

Conform art. 434 CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Muhai Larisa, depunând recursul la 03 iunie 2016, peste 6 luni de la adoptarea deciziei instanței de apel, a motivat omiterea termenului prin faptul că cu textul integral al deciziei a făcut cunoștință abia la 27 mai 2016, când l-a primit la Curtea de Apel Chișinău. A mai indicat, că la data de 28 februarie 2016, contactând instanța de apel, a aflat că textul deciziei nu este redactat, iar ulterior ea a fost plecată un timp peste hotare, apoi a fost bolnavă.

Instanța de recurs observă, că argumentele recurentei contravin situației de fapt, rezultată din materialele dosarului.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia a fost adoptată de către instanța de apel la data de 09 decembrie 2015. Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces textul integral al deciziei (f.d. 240, vol. I), totodată textul a fost plasat și pe pagina web al instanței de apel.

Argumentul recurentei, precum că la data de 28 februarie 2016 decizia instanței de apel nu era redactată, se combate prin următoarele probe:

La data de 25 ianuarie 2016 la solicitarea Lidiei Guțu instanța de apel a eliberat copia deciziei (f.d. 241, vol. I). Totodată, conform Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătoria și curțile de apel dosarul la 23 februarie 2016 a fost remis instanței de fond, Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău pentru punerea în executare a hotărârilor judecătorești, cât și pentru păstrare.

Prin urmare, Muhai Larisa a omis termenul de declarare a recursului din neglijența sa, neexistînd temeiuri de a repune recursul în termen.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de justiție consideră necesar a menționa și faptul că recurenta, cunoscînd despre pronunțarea hotărârii contestate, nu a luat măsurile necesare după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, în speță contestarea la timp a actului de dispoziție a instanței de fond.

În corespundere cu norma art. 433 lit. b) CPC cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

Totodată, în alin. 2) al aceluiași articol, legiuitorul a precizat că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit. Prin referință la aceste prevederi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată, că Muhai Larisa a înaintat tardiv cererea de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2015, situație ce determină declararea acesteia ca fiind inadmisibilă.

Colegiul relevă, de asemenea, că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămînerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a deciziei judecătorești emise în instanța de apel și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele enumerate și avînd în vedere faptul că cererea de recurs a fost depusă cu nerespectarea prevederilor art. 434 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Muhai Larisa ca inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 270, 432, 433, 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Larisa Muhai împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2015, în pricina civilă la acțiunea Larisei Muhai și Olgăi Parfionova împotriva Întreprinderii de Stat Cadastru și Guțu Lidia privind recunoașterea dreptului de proprietate.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Ala Cobăneanu

judecători

Nicolae Craiu

Maria Ghervas